

alimara

Revista de Treball Social
Època 5 / número 55 / Març 2011

Consell de
Mallorca

Núm 55

Època 5. Març 2011

Edita: Institut d'Afers Socials
Consell de Mallorca

Coordinació i redacció:
Servei de planificació i documentació.
General Riera, 67
07010 Palma

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió
dels seus autors.

Impressions d'una legislatura complicada per als serveis socials municipals

Antoni X. Colom Colom

Regidor de Serveis Socials i Educació
de l'Ajuntament de Valldemossa

Després de més de vint-i-cinc anys en tasques de gestió tècnica dels serveis socials d'un gran ajuntament, em vaig veure en un doble canvi: passava a ser regidor de l'equip de govern de l'ajuntament de Valldemossa amb la responsabilitat política dels serveis socials i educació, i al cap d'uns mesos deixava de ser tècnic dels serveis socials a l'ajuntament de Palma.

Des d'aquest canvi de perspectiva escric aquestes retxes que el pacient equip d'Alimara m'han demanat per donar la meua visió dels serveis socials d'un ajuntament petit com és ara Valldemossa. Parlaré sense un guió prefixat d'aquests anys moguts que ens ha tocat agombolar

La crisi ens ha embotonat

Parlar d'aquests quatre anys és parlar d'un abans i un després de la crisi. El 2007 i la primera meitat del 2008, va ser un període plàcid per a la gestió: feina controlada i finançament suficient. En aquest moment inicial poguérem encarrilar el gran projecte del Centre de Dia i Estades Nocturnes, com a actuació estrella per a les persones majors i depenents, que tant de suport ha rebut de la Conselleria d'Afers Socials.

A partir del segon semestre de 2008, entenguérem que ningú n'estava prou enfora, de l'estopejada de la crisi, i la mar de fons ens començà a sacsejar. Vérem que alguns projectes que no havíem començat (atenció d'adolescents al carrer) s'haurien d'aparcar i per sostenir els nous projectes no consolidats econòmicament haguérem d'esplugar tot el finançament possible via subvenció, o qualsevol altra: l'escola d'estiu s'estalonà amb doblers del SOIB, que també arribaren a l'atenció de la gent gran des del menjador i el repartiment a domicili; els diversos acords per a gestió de prestacions finalistes propiciats per l'IMAS, i altres convocatòries. Mentre ens asseguràrem de consolidar els serveis estables amb personal estable, s'ha ampliat el ventall de professionals que s'han apropiat al municipi des de la promoció i orientació laboral i formativa a l'atenció de dependència, o n'hem ampliat la dedicació d'alguns com és el cas de la psicòloga externa que compartim a la mancomunitat de Tramuntana.

La prova de foc: en temps de crisi som més eficaços i eficients

La crisi ha estat un revulsiu per als equips dels serveis socials municipals. Ha servit per tocar més de peus a terra, per prioritzar amb claredat, per organitzar amb més cura, per obrir-nos cap a altres àmbits com el laboral on hi hagut una aportació important de recursos, per vetllar i aprofitar oportunitats de l'entorn, tot això mentre ateníem a més gent i amb situacions més greus. És d'agrair el suport de tot l'equip de govern de no plànyer els recursos econòmics necessaris (els justs), i de respectar en tot moment la gestió dels casos i recursos que l'equip tècnic ha anat fent, senya que els serveis socials municipals tenen una entitat professional que fa anys era impensable, i que els polítics (almanco els de Valldemossa) no tenen cap necessitat de ficar-se en la gestió tècnica que es fa.

Els serveis socials municipals no han crescut significativament amb recursos propis, però sempre han superat la despesa i l'atenció de l'any anterior, i entorn d'ells han vist créixer l'equip amb professionals que s'incorporaven en relació a acords amb l'IMAS, entitats privades beneficiàries del SOIB, o des del Govern. I això perquè la seva resposta s'ha adaptat al temps que ens toca viure, i és una de les eines de política social més efectives dels ajuntaments en aquesta circumstància.

I mentre aquesta crua realitat ens envoltava, omplint les agendes d'entrevistes, hem continuat alimentant el gran projecte d'atenció a la dependència que incorpora una inversió de prop d'un milió d'euros i que serà una realitat a principis o mitjans de 2011, a més de treballar en la creació de recursos com l'escola infantil 0-3 anys, que hem escorat inequívocament cap a la conciliació familiar i laboral; de constituir l'espai de treball en xarxa amb altres serveis personals del municipi; d'arribar a acords amb l'IES d'Esporles; de treballar des del Pla Municipal de Drogues per controlar els riscos del botellot incipient; d'implicar les famílies dels adolescents amb conductes antisocials; de millorar la ubicació del menjador i de l'equip de serveis socials; d'actualitzar les quotes del menjador reduint el dèficit; i de mantenir una ajuda per a famílies nombroses.

Esperem que la crisi que coneixem no es revincli encara més, el que posaria en perill moltes de les iniciatives esmentades.

Les dinàmiques supramunicipals

Vivim una legislatura que, a l'ombra d'una nova llei de Serveis Socials, ha intentat fer avançar els serveis socials malgrat el cacau de l'engranatge interinstitucional. No ens ha de semblar estrany que n'hi hagi que considerin les autonomies com el

mal d'Espanya. Tot i que jo pens en un diagnòstic oposat invertint l'ordre dels termes: tenim un envitricollat sistema interinstitucional que encareix, alenteix i embulla. Reclam una revisió exhaustiva d'aquesta situació, que imposi l'economia de gestió des de la proximitat possible, i ens faciliti la feina i els recursos als ajuntaments.

L'impuls de l'IMAS als plans municipals, la concreció de la cartera de serveis i altres iniciatives estructurants eren necessàries i hi hem participat. Però no eren les úniques iniciatives que ens implicaven, fóssim petits o grans: a més de les iniciatives abans esmentades ens han possibilitat fer el Pla d'igualtat, ens han hagut de formar per aplicar la Llei de dependència, ens han ofert participar en la discussió de reglaments, hi ha hagut avenços en el sistema informatiu i de registre, s'han fet jornades d'intercanvi, ... Una allau d'oportunitats permanents que podia tenir l'efecte negatiu de suposar una reducció important en l'atenció al públic, essent que el recursos tècnics i polítics són limitats. El positiu dinamisme d'iniciatives supramunicipals, moltes d'elles amb un marc normatiu que les fonamenta, s'ha de racionalitzar al màxim perquè no acabi sent una dinàmica que allunyi els serveis socials que tenim de la primera línia.

I també correm el perill que és més bo de fer mobilitzar les hores de treball de les nostres professionals que els recursos econòmics per consolidar les carteres de serveis o altres assumptes. La mesura en aquesta reflexió és mala de trobar, però ens hem d'esforçar en cercar-la.

Mereix, al meu parer, una especial referència la celebració dels premis a persones i entitats de l'àmbit de serveis socials que, gràcies al bon treball de l'IMAS com a organitzador i la qualitat de les candidatures que han obtingut els reconeixement, ens retornen una imatge madura dels serveis socials.

Qui té cura dels nostres equips?

Els nostres equips que n'han viscudes de tot color i amb tota casta de direccions polítiques, són uns supervivents. Van a la seva bolla raonablement pactada amb el regidor/a de torn, en el sentit que tenen la tasca estructurada sense estar pendents del polític volander, i tenen molt clara la responsabilitat de donar un bon servei a les veïnes i veïns del municipi. Es preocupen d'estar al dia i tenen unes aliances professionals estables amb altres col·legues d'altres municipis veïns. La relació amb els serveis de suport de l'IMAS és variable (això no és nou i pot ser no pugui ser d'altra manera) i, en el nostre cas, l'equip s'ajuda a ell mateix i aprofitant el meu bagatge tècnic l'ajut a aclarir situacions d'intervenció si m'ho demana.

Malgrat les incorporacions de professionals fronterers i el treball en xarxa, té una identitat clara.

Pens que tenim el compromís que no resoldrem tal com volíem en aquesta legislatura per imperatiu legal, de millorar les condicions econòmiques i contractuals, i correspondre d'aquesta manera a la seva positiva implicació, i en aquest sentit hem de ser conseqüents en la consolidació dels serveis des de la consolidació de les condicions de treball.